

LUKIOKOULUTUKSEN TYÖRYHMÄ**Aika** 11.1.2024 klo 13.00–15.00**Paikka** OKM, Meritullinkatu 10, kokoustila Seminarium

Kokouksessa läsnä:

Puheenjohtaja, ylijohdaja Petri Lempinen, opetus- ja kulttuuriministeriö
Opetusneuvos Heikki Blom, opetus- ja kulttuuriministeriö
Neuvotteleva virkamies Ville Heinonen, opetus- ja kulttuuriministeriö
Asiantuntija Johannes Peltola, opetus- ja kulttuuriministeriö
Asiantuntija Helmi Pulkkinen, opetus- ja kulttuuriministeriö
Opetusneuvos Aki Tornberg, opetus- ja kulttuuriministeriö
Opetusneuvos Jari Rajanen, opetus- ja kulttuuriministeriö
Yksikön päällikkö Petri Lehikoinen, Opetushallitus
Opetusneuvos Teijo Koljonen, Opetushallitus
Kouluneuvos Antti Markkanen, Opetushallitus
Opetusneuvos Anu Halvari, Opetushallitus
Opetusneuvos Mikko Hartikainen, Opetushallitus
Pääsihteeri Tiina Tähkä, Ylioppilastutkintolautakunta
Asiantuntijasihteeri, opetusneuvos Kimmo Koskinen, Opetushallitus

Käsiteltävät asiat

1. Kokouksen avaus ja asialista

Työryhmän puheenjohtaja avasi kokouksen klo 13.03. Puheenjohtaja kertoi keskustelleensa OKM:ssä työryhmän suuntaviivapaperin tulevasta käsittelystä ministeriryhmässä mahdollisimman nopealla aikataululla.

Merkittiin tiedoksi opetus- ja kulttuuriministeriön järjestämä ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen järjestäjille sekä keskeisille sidosryhmille suunnattu ”Toisen asteen koulutuksen tulevaisuus” -seminaari 17.1.2024. Seminaariin osallistuu noin yhteensä 250 henkilöä, joista noin sata lukiokoulutuksen osallistujia. Seminaarissa esitellään yo-tutkinnon, saavutettavuuden ja rahoituksen sekä oppimisen tuen teemoja seurantaryhmän esitysten pohjalta tiivistäen, jonka jälkeen yleisö voi kysyä ja kommentoida. Aki Tornberg ja Antonia Kuntsi tekevät muistiinpanoja, joita tuodaan työryhmään tiedoksi.

Hallituksen esityksen valmistelutilanteesta todettiin, että esitysluonnokseen on laadittu taustatekstejä, joista osa on jo varsin valmiita. Oppimisen tuen pykäläehdotuksia sekä englanninkielisen yo-tutkinnon ja lukiodiplomien tekstejä katsotaan kuluvalle viikolla eteenpäin OKM:n juristien kanssa. Keskusteltiin myös kahden perustuslakiasiantuntijan kuulemisesta.

2. Rahoitus

Johannes Peltola esitteli rahoitusjaostossa edennyttä työtä. Jaostossa oli pohdittu mm. syrjäisyyskertoimen sopivaa alarajaa, jonka mukaan korotettu yksikköhinta olisi perusteltavissa. Jaosto oli keskustellut, tulisiko syrjäisyyskertoimessa olla porrastus koulutuksen turvaamiseksi erityisen syrjäisillä alueilla. Keskustelua oli käyty myös

ruotsinkielisen koulutuksen turvaamisesta. Nykyisin tunnusluvun laskenta tehdään erikseen kielen mukaan ja kielisaarekkeille tehdään harkinnanvarainen korotus.

Työryhmässä tarkasteltiin laadittuja koelaskentamalleja ja niiden perusteella tapahtuvia muutoksia koulutuksen järjestäjien saamaan korotettuun yksikköhintaan. Keskustelussa todettiin, että sekä saavutettavuuden (syrjäisyyskerroin) että järjestäjän koon (opiskelijamäärä) huomioiminen laskennan perusteina voisi olla selkeä ja yhdenvertainen ratkaisu. Todettiin, että 156 järjestäjää on nykyisin pienten lukiojärjestäjien saaman lisän piirissä. Syrjäisyyskertoimen ottaminen mukaan laskentaan vähentää korotettua yksikköhintaa saavien järjestäjien määrää. Toisaalta opiskelijamäärän porrastusta muuttamalla voidaan säätää korotusta saavien järjestäjien määrää. Lisäksi harkinnan perusteella voitaisiin turvata mm. ns. kielisaarekkeet.

Keskusteluiden perustella linjattiin, että porrastusperusteiden tulee olla selkeät ja perusteltavissa. Koelaskelmilla voidaan haarukoida toimivimpia porrastusvaihtoehtoja. Porrastus syrjäisyyskertoimeen on ehkä tarpeen erityisen syrjäisille alueille, mm. Lapin alueella. Kaksikielisten koulutuksen järjestäjien kielivähemmistölisä voisi toimia mahdollisena erillisenä korotusperusteena. Esitettävien muutosten osalta on arvioitava, ovatko tavoiteltavat vaikutukset riittävän suuria ja kohdistuvatko ne halutulla tavalla.

Todettiin, että poliittisella päätöksellä otetaan lopulta kantaa, millaista lukioverkkoa tavoitellaan sekä linjataan, miten pitkälle rahoitusratkaisussa voidaan mennä lukiokoulutuksen (ja perusopetuksen) saavutettavuuden turvaamiseksi.

Keskusteltiin lisäksi tarkemmin lukiokoulutuksen yksikköhinnan harkinnanvaraisesta korotuksesta ja siihen mahdollisesti kohdistuvista muutostarpeista, esim. 50 opiskelijan rajasta. Lisäksi selvitettäväksi asiaksi nostettiin lukiokoulutus rangaistuslaitoksissa ja siihen liittyvät mahdolliset rahoitukselliset erityiskysymykset.

3. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.00

Jakelu: työryhmän puheenjohtaja, jäsenet ja sihteerit